

La Costera-La Canal-La Vall d'Albaida

Van haver instruccions per tal d'evitar que Xàtiva s'oposara a la decisió que els objectes anaren a València

On deia que les troballes es dipositaren al Museu de l'Almodí, posaren: Museu de Prehistòria de València

L'Ajuntament de Xàtiva amb el recolzament del de l'Ènova hauria d'exigir el compliment de la llei i reclamar les peces

► VIENE DE LA PÁGINA ANTERIOR

de nou encuny, modificant els fluxos de població cap a altres centres d'atracció en detriment dels antics. L'efecte pervers ha sigut que a cada reforma, la ciutat de Xàtiva ha vist reduït el seu territori, els seus fillols i refillols, i el que és pitjor, aquells fills i fillols van perdent com a referent i orgull d'haver format part d'una història comuna amb nosaltres, i és cosa que no s'entén perquè, si obliden, es trobaran amb un grapat de pàgines en blanc, sense passat. I a diferència dels exemples de Mèrida o Barcelona, referides alternativament amb el seu equivalent de major prestigi i importància, ara trobem a la nostra ciutat, fins i tot en els llibres que tracten d'història de segles passats, amb evident anacronisme i efecte de jibarització, com "la Capital de la Costera", en compte de la "Cap de la governació". Potser no s'adonen els valencians-els de la capital i la resta- que reduït a quasi no res a Xàtiva estan desentent i malbaratant la història del nostre país, la de tots. Guanyaria en res Madrid si oblidara Toledo? És que Valladolid lluiria més si s'enterrara Medina del Campo? La marca Màlaga es cotitzaria més si prescindira de Ronda? Aquesta voluntat d'oblidar o fer oblidar el passat, d'enfonsar el record d'algú és el que els romans deien *Damnatio memoriae*.

► **Espoli.** Sense cap mena de victimisme ni de nostàlgia, sinó amb l'objectivitat dels fets, ens detindrem hui en un cas d'espoliació que darrerament ha revifat. Amb motiu de la troballa de la vila romana que va pertànyer al patrici de Saetabis, **Cornelius**, les classes que es diuen il·lustrades de València van despollar la nostra història per afegir una perla més a la corona de la capital del regne, que ni falta que li feia, ni era seua. Des que el 1984 l'Ajuntament de Xàtiva va crear el servei d'Arqueologia fins l'any 2011, es van dur a cap dos-centes vint excavacions i intervencions, tant en el nostre nucli urbà com en altres propers: Rotglà, Canals, Montesa, L'Ènova, Aiello, Barxeta, Anna, Novetlè, Moixent, l'Alcúdia, La Font de la Figuera, Va-

llada, L'Olleria, La Llosa, Manuel, Lloc Nou i Vilanova de Castelló, intervencions que van generar milers de caixes de materials, majorment miquetes de ceràmica comuna, culs i anes trenca-des de cànters i perols, i disculpen el lèxic tan pla, emprat a propòsit per a una descripció aproximada. Amb la finalitat de conservar eixa muntanya de testets, d'escàs profit per a una majoria, va haver de construir-se un magatzem, i tot això perquè la Llei del Patrimoni Històric Espanyol i la complementària de la Comunitat Valenciana, especifiquen que la propietat dels béns i objectes que es troben en el subsòl és de l'Estat, i en la seua representació la Generalitat Valenciana, i que seran dipositats en el museu més proper a la troballa, si aquest aplega les instal·lacions adients. Bé, doncs, això ha sigut així en dos-centes déneu ocasions, és a dir, en totes les que no més van eixir testets d'escassa o nul·la vistositat, i sense utilitat expositiva (no parlem de la científica). Però, ah!, de sobte, el 2003 va aparèixer vora L'Ènova la Vila romana de Cornelius, de la que eixien a la llum mosaics de tesselles, escultures, paviments i relleus de marbre magnífics, inscripcions interesantíssimes i, d'immediat, es va modificar el permís d'excavació, i on deia que les troballes es dipositaren al Museu de l'Almodí, posaren Museu de Prehistòria de València, al·legant que ací no hi havia instal·lacions adequades, com tampoc les hi ha allí, vist que després de la mostra temporal ho han alçat tot en un magatzem.

► **Ocultar-ho a Xàtiva.** Van haver instruccions molt expeditives per tal que no transcendira què havia aparegut, i evitar que el Museu de l'Almodí i l'Ajuntament de Xàtiva interferiren la decisió que els objectes anaren a parar a València. Quan visitarem l'excavació, cosa que com a tècnic dipositari de tots els materials arqueològics del museu feiem en molts casos, vàrem ser rebuts amb manifesta hostilitat pels tècnics encarregats, que ens impediren veure la Vila Romana, com si fora una propietat privada seua. De poc va servir la següent reclamació a la Conselleria de Cultura, feta per acord plenari fonamentat en un informe nostre. Ara, passada la mostra celebrada en el Museu de Prehistòria de València, faria ben bé l'Ajuntament de Xàtiva, recolzat pel de L'Ènova, d'exigir el compliment de la llei, de posar-se en el lloc que li correspon. Els tresors culturals de la Vila de Cornelius han d'estar exposats al públic, no guardats, i han d'estar en sa casa, en el Museu de l'Almodí en procés d'ampliació quan està a punt de complir el seu primer segle d'existència!

D'alt, acte d'apertura de l'exposició dedicada a les troballes de Vila Cornelius en el Museu de Prehistòria de València. Baix, una de les peces més cridaneres de les excavacions. Sobre aquestes línies, dos fotografies de l'autor de l'article d'altres dos peces significatives de la mostra. La primera, amb inscripcions.